

Godišnji izvještaj o radu Savjeta za zaštitu životinja za 2025. godinu

U skladu sa članom 46 i 47 Zakona o zaštiti dobrobiti životinja („Službeni list CG”, br. 14/08 i 47/15), Vlada Crne Gore je na sjednici od 12. jula 2023. godine donijela Odluku o izmjeni Odluke o osnivanju Savjeta za zaštitu životinja („Službeni list CG”, br. 80/23), kojom su imenovani novi članovi Savjeta, jer je prethodnom sazivu istekao mandat od pet godina, a koja je stupila na snagu 16.08.2023. godine.

Savjet za zaštitu životinja u skladu sa zakonom nadležan je za: praćenje razvoja naučnih i stručnih saznanja na području zaštite životinja i predlaganje načina poboljšanja zaštite životinja u Crnoj Gori; davanje stručnih mišljenja po pitanjima etike i zaštite životinja u postupcima upotrebe životinja za eksperimente; pružanje stručne i naučne podrške za unapređenje zaštite dobrobiti životinja; iniciranje donošenja, odnosno izmjena propisa za zaštitu dobrobiti životinja; dostavljanje izvještaja o stanju i zaštiti životinja pri vršenju eksperimenata i izvještaj o svom radu Vladi Crne Gore najmanje jednom godišnje; ostvarivanje saradnje sa nadležnim državnim organima, organima uprave i međunarodnim institucijama u oblasti razmjene naučnih i stručnih informacija; donošenje poslovnika o svom radu; i vršenje i drugih poslova u skladu sa zakonom i poslovníkom o radu.

Savjet treba da doprinese kreiranju ambijenta za sistemsko i opšte prihvatljivo rješenje za dalje unapređenje oblasti zaštite dobrobiti Životinja na svim nivoima jer je briga o životinjama i dobrobiti životinja etičko, moralno i zdravstveno pitanje.

Savjet ima predsjednika i šest članova, koja svojim obrazovnim kvalifikacijama i profesionalnim angažmanom mogu da odgovore zahtjevima članstva u Savjetu za zaštitu životinja. Pet članova Savjeta je predloženo od strane Ministarstva, a jedan član je imenovan ispred nevladinog sektora koji se bavi zaštitom životinja.

U prethodnom periodu, održano je osam sjednica Savjeta za zaštitu životinja:

1. Sjednica Savjeta za zaštitu životinja za 2025. godinu održana je u prostorijama Uprave za bezbjednost hrane, veterinu za fitosanitarne poslove dana 14. februara 2025. godine, gdje su se razmatrale sljedeće teme:
 - Obilazak Skloništa za napuštene životinje i „Slobodne zone“ u Nikšiću;
 - Odgovori na više inicijativa: NO Ruka Šapi i po inicijativi Nacionalnog parka Biogradska gora
 - Davanje saglasnosti na Lokalni plan Opštine Herceg Novi i Opštine Pljevlja
 - Priručnik za higijenu i upravljanje epidemijama i skloništima za napuštene životinje je odštampan i biće distribuiran veterinarskim ambulancama i privatnim i državnim skloništima. Takođe, biće dostupan i na stranici UBHVFP.
 - Konstatovano je da u 2024. godini nijesu dostavljani zahtjevi za korišćenje životinja u ekperimentalne svrhe.
 - Dat je predlog da se otpočne sa aktivnostima na izmjeni Zakona o zaštiti dobrobiti životinja
2. Na drugoj sjednici koja je održana 21. marta 2025. godine u prostorijama Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove pripremljene su smjernice na Nacrt programa kontrole populacije pasa na teritoriji opštine Pljevlja i dogovorena posjeta azilu u opštini Pljevlja
 - Savjet je razmotrio dostavljeni izvještaj o realizaciji Lokalnog programa za kontrolu populacije pasa na teritoriji opštine Rožaje za 2024. godinu i pripremio smjernice7sugestije kako bi se lokalni plan dodatno razradio i sve aktivnosti prepoznale i sprovele u definisanom vremenskom roku.
 - Posjeta člana Savjeta gđe Aleksandre Krivokapić porodici Simonović iz Nikšića, povodom napada pasa lualica prilikom čega je načinjena šteta na poljoprivrednom gazdinstvu.
 - Inicijativa NVO „Kuća životinja“ povodom udomljavanja psa koji je napadnut (izudaran sjekirom od strane H.N iz Bijelog Polja).

3. Na trećoj sjednici koja je održana 28. marta 2025. godine u prostorijama Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, razgovaralo se o sve češćim zlostavljanjem životinja i narušavanje njihove dobrobiti. Savjet je uputio Inicijative Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i Ministarstvu unutrašnjih poslova o broju inicijativa i rješenja po pitanju narušavanja dobrobiti životinja.
4. Na četvrtoj sjednici Savjeta koja je održana 02. aprila 2025 . godine, u prostorijama Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove razgovaralo se o posjeti skloništu u opštini Pljevlja. Sklonište su obišli članovi savjeta: Aleksandra Krivokapić, Andrijana Rakočević, Milena Kotlica i Milan Rogošić. Nakon posjete skloništu pripremljen je dopis sa preporukama.
 - Inicijativa za postupanje prosljeđena veterinarskoj inspekciji....
 - Pripremljen i prosljeđen dopis Opštini Nikšić o dostavi dokumentacije o takozvanoj „slobodnoj zoni“.
5. Peta sjednica Savjeta održana je 23. aprila 2025. godine, u prostorijama Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove razmatrale su se aktivnosti sa prethodne sjednice Savjeta.
 - Savjet uputio dopis Kinološkom savezu sa upitom o broju registrovanih odgajivačnica u Crnoj Gori, kako bi uporedio broj odgajivačnica registrovanih u Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.
 - Savjet uputio poziv predstavnicima Nacionalnog parka Biogradska Gora i predstavnicima opštine Kolašin u nadi da se pronađe zajedničko rješenje po pitanju pasa lualica u NP Biogradska Gora.
 - Kreiran poseban baner na sajtu Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove gdje će se objavljivati sprovedene aktivnosti savjeta kao i email adresa Savjeta.
6. Šesta sjednica Savjeta održana je 01. avgusta 2025. godine u prostorijama Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Savjet je diskutovao o događaju na Cetinju, prilikom kog je izvršenopotencijalno krivično djelo mučenje i ubijanje životinja i prekoračenje službene dužnosti. Savjet je pripremio i uputio krivičnu prijavu Osnovnom držabnom tužilaštvu na Cetinju, kako bi se utvrdile okolnosti i u slučaju postojanja krivičnog djela dalje postupalo po službenoj dužnosti.
 - Savjet je imenovao člana Radne grupe za izradu novog Nacionalnog plana kontrole populacije pasa gđu Aleksandru Krivokapić.
 - Odgovoreno na sve pristigle inicijative
7. Na sedmoj sjednici Savjeta koja je odražana 15. oktobra 2025. godini
 - Član Savjeta gđin Milan Rogošić obišao je Nacionalni park Biogradska gora sa rendžerima tog parka i informisao Savjet da se nakon inicijalnog sastanka i akcionog plana situacija znatno popravila, te da se napadi na divljač , turiste i zaposlene do tada nijesu dešavali.
 - Razgovaralo se o realizaciji nacionalnog programa kontrole populacije pasa.

Kako izvještaj o realizaciji, kao i evidentirana situacija na terenu, svjedoče, realizacija plana za kontrolu populacije pasa u Crnoj Gori, usvojenog 2021. godine, je veoma loša. Do sada, lokalni plan kontrole populacije pasa usvojilo je tek 9 opština, što pokazuje da više od 60% lokalnih samouprava nije postupilo u skladu sa programom.

Takođe, veliki broj lokalnih samouprava nije osnovao skloništa za napuštene životinje, što je takođe suprotno zaključcima Vlade više puta upućenim lokalnim samoupravama, te suprotno nacionalnom programu.
8. Osmo sjednica Savjeta održana je 04. decembra 2025. godine u prostorijama Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove. Savjet je pripremio više Urgencija i to ka:
 - Ministarstvu finansija- sa zahtjevom za odobrenje za zapošljavanje inspektora koji će se baviti inicijativama za dobrobit životinja,

- Kinološkom savezu- treća Urgencija poslata o broju registrovanih odgajivačnica,
- Osnovnom državnom tužilaštvu Podgorica povodom nemilog događaja zoofilije na teritorije Opštine Podgorica.
- Usvojena informacija na Vladi, upućena od predsjednika Savjeta za obaveze lokalnih samoupravama o neophodnosti pronalaska adekvatnog rješenja za zbrijavanje napuštenih, izgubljenih i zanemarenih domaćih životinja.
- Savjetu je pristigao predlog Lokalnog plana za kontrolu populacije pasa na teritoriji Opštine Bar na koji će sugestije i komentari biti poslati u toku naredne sjednice.
- Savjet priprema predloge za izmjene i dopune Zakona o zaštiti dobrobiti životinja,
- Savjet je u prethodnom periodu pripremio saopštenje za javnost povodom stravičnog slučaja seksualnog zlostavljanja životinja koji je, prema prijavi Udruženja „Kuća životinja“ iz Danilovgrada i građanskog aktiviste Nikole Jočića, počinio strani državljanin u Podgorici, i to snimajući i objavljujući te gnusne činove putem društvene mreže Telegram. Saopštenje je prosljeđeno svim medijima i postavljeno je na stranici Savjeta.
- Gostovanje članice savjeta gđ-e Aleksandre Krivokapić na RTV Podgorica na temu zoofilije.

Po završetku 2025. godine, ostala su i neka otvorena pitanja, koja će Savjet nastojati da riješi i u toku 2026.

OTVORENA PITANJA:

1. Godišnji izvještaj o stanju i zaštiti životinja pri vršenju eksperimenata. U 2025. godini nijesu dostavljani zahtjevi za korišćenje životinja u eksperimentalne svrhe.
2. Sastanak sa predstavnicima Agencije za zaštitu životne sredine
Savjet prepoznao problem krijumčarenja divljih životinja i uputio poziv za sastanak direktoru Agencije za zaštitu životne sredine- nije bilo daljih aktivnosti.
3. Dopis Upravi policije i Upravi za bezbjednost hrane o brojku inicijativa i rješenja po pitanju narušavanja dobrobiti životinja – ODGOVOR IZOSTAO.
4. Savjet će sprovesti nenajavljenu posjetu skloništu u Ulcinju- zbog anonimnih prijava o stalnom odsustvu zaposlenih lica, te jako lošem opšteg stanja pasa- aktivnost nije realizovana, izvršeni obilasci inspekcije, Savjet će izvršiti obilasku u prvom kvartalu 2026.
5. Obilazak Skloništa u Herceg Novom- aktivnost nije realizovana, planiran u prvom kvartalu 2026.
6. Lokalni plan za kontrolu populacije pasa Opštine Rožaje- da se provjeri da li je plan prosljeđen na adresu direktora UBH.
7. Dopisi Kinološkom savezu i prijestonici Cetinje (odgovor na inicijative od strane aktivista za zaštitu životinja)- i dalje bez odgovora.
8. Savez će uputiti dopis Lovačkom savezu o neprihvatanju trenutnog odnosa prema životinjama (kako lovnim vrstama tako i lovačkim psima), te koracima koje je potrebno ispoštovati kako bi ove životinje bile ispoštovane - aktivnost nije realizovana.
9. Inicijativa za delegiranje određenih nadležnosti Komunalnoj policiji, u pravcu kontrole identifikacije i registracije životinja, te sprovođenje kaznene politike- aktivnost nije realizovana usljed kompleksnosti tumačenja postojećeg zakonodavstva, realizacija odložena za prvi kvartal 2026. godine.

Obračanja civilnog sektora

Savjetu je tokom 2025. godine upućeno više zahtjeva i inicijativa od strane nevladinih organizacija, udruženja, kao i građana na koje je blagovremeno odgovoreno.

Zaključci i preporuke:

- Savjet će nastaviti da prati aktivnosti na sprovođenju programa za kontrolu populacije pasa sa akcionim planom, sa posebnom pažnjom na izradu i realizaciju lokalnih planova;
- Savjet će nastaviti da upućuje upite lokalnim samoupravama o nivou implementacije zaključaka Vlade o izgrađivanju skloništa za napuštene proizvodne životinje, te da postupaju u skladu sa zakonskim obavezama;
- Savjet će biti na raspolaganju svim zainteresovanim stranama za implementaciju Priručnika sanitacije i upravljanja epidemijama u skloništima za napuštene životinje;
- Neophodno je raditi na podizanju svijesti javnosti o obavezama i odgovornostima iz oblasti zaštite dobrobiti životinja, naročito u dijelu odgovornog vlasništva.
- Neophodna kontrola rada Kinološkog saveza, sa kojim je i pored više dopisa komunikacija bila neuspješna i neostvorena.
- Savjet će aktivno učestvovati pri izradi Zakona o zaštiti dobrobiti životinja, sa predlozima izmjene zakona i pooštavanjem kaznene politike.
- Sa određenim brojem institucija komunikacija je bila neuspješna i neostvorena, te odgovori na upite Savjeta nikada nisu pristigli.
- Preporučuje se i pooštrena kontrola rada skloništa za napuštene životinje.